

ดอกสาละ

บ้านคลองขวางแห่งนี้มีดีล้ำ
ถิ่นวัฒนธรรมโบราณแต่กาลเก่า
พระนอนหินที่เคารพของบ้านเรา
ธรรมจักรเล่าเลื่องลือระบือไกล

อายุกว่าพันปีศรีjanaสะ
สมัยทวารวดีที่สดใส
เมืองเสมาโบราณอยู่ไม่ไกล
เป็นคนไทยพุทธโคราชชาตินิยม

พื้นที่ลุ่มชุ่มอุดมสมบูรณ์ยิ่ง
ทั้งชายหญิงได้ทำกินถิ่นเหมาะสม
ชาวบ้านล้วนคนดีศรีสังคม
ต่างชื่นชมรักสามัคคี

ประเพณีเดือนห้าเมษายน
งานสงกรานต์ไหว้พระนอนบวรศรี
งานสำคัญยิ่งใหญ่ประจำปี
เป็นศักดิ์ศรีบ้านคลองขวางเมืองสูงเนิน

วัดธรรมจักรเสมาราม

บ้านคลองขวาง หมู่ 3 ตำบลเสมา
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

โทร. 089-9460149

พระพุทธรูปปางไสยาสน์สมัยทวารวดี
วัดธรรมจักรเสมาราม

พระพุทธรูปปางไสยาสน์ พระนอน ประดิษฐานอยู่ที่วัดธรรมจักรเสมาราม บ้านคลองขวาง ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา อยู่ห่างจาก อ.สูงเนิน ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 5 กม. และอยู่ห่างจากเมืองเสมาไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 500 เมตร เป็นพระพุทธรูปสร้างขึ้นในสมัย ทวารวดีอายุประมาณ 1,200 กว่าปี

องค์พระพุทธรูปปางไสยาสน์ สร้างขึ้นเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 12 โดยนำหินทรายขนาดใหญ่หลายๆ ก้อนมาประกอบเข้าด้วยกัน ขนาดขององค์พระมีความยาว 13.30 เมตร สูง 2.80 เมตร หันพระเศียรไปทางทิศใต้ ผิวนพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก พระพักตร์ค่อนข้างเหลี่ยม พระขนงสลักเป็นสันนูนรูปปีกกา พระเนตรเหล็บบลงต่ำ พระนาสิกแบนค่อนข้างกว้าง ทรงแย้มพระสรวลมุมพระโอษฐ์ชี้ขึ้น ขมวดพระเกศาเป็นรูปกันทอยด้านหลังพระเศียรเป็นเพียงรอยสลักหินไว้อย่างคร่าว ๆ ส่วนพระศอเป็นหินทรายก้อนหนึ่งเป็นรูปกลมหนา 36 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 90 เซนติเมตร ภายหลังการขุดแต่งได้พบพระศอเพิ่มขึ้นอีกชิ้นหนึ่ง ตกอยู่ด้านหน้าพระพักตร์ จึงได้นำมาต่อ

เป็นรูปเดิม พระหัตถ์ขวารองอยู่ใต้พระเศียร ครองจีวรห่มคลุม ปลายพระบาทเสมอกัน

พระพุทธรูปองค์นี้ ประดิษฐานอยู่ในอาคารก่ออิฐรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด กว้าง 6.50 เมตร ยาว 26 เมตร ฐานอาคารที่ปรากฏมีความสูงเพียง 80 เซนติเมตร ภายในอาคารแบ่งเป็นสองห้อง คือ ห้องใหญ่ที่ประดิษฐานองค์พระและห้องที่อยู่ถัดมาทางด้านทิศเหนือ มีบันไดขึ้นด้านหน้าต่อมาได้มีการก่อบันไดทางเข้าด้านข้าง ทางทิศตะวันออกเพิ่มอีก พร้อมกับก่อสร้างลานด้านหน้าเพิ่มเติมขึ้น ซึ่งลานนี้จะล้อมทับใบเสมาและแนวกำแพงเดิม และมีการสร้างแท่นบูชาในสมัยหลังต่อมา เมื่อชุมชนได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมขอม ก็ยังคงมีการนับถือศาสนาพุทธและเคารพบูชาพระนอนอยู่ดังจะเห็นได้จากชิ้นส่วนประกอบอาคารที่มีรูปแบบของศิลปะขอม ที่ก่อสร้างดัดแปลง หรือเพิ่มเติมในสมัยหลังนั้นเอง โบราณวัตถุที่สำคัญ ที่พบบริเวณโบราณสถานพระนอน ได้แก่ ธรรมจักรพระพุทธรูปพระโพธิสัตว์และยอดเจดีย์สัมฤทธิ์ขนาดเล็ก

ภาพอุโบสถสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2514

ธรรมจักร
ที่พบบริเวณ
ด้านหน้าพระนอน

ธรรมจักร สร้างขึ้นด้วยหินทรายศิลปะทวารวดีที่พบเป็นธรรมจักรแบบทึบ คือ แกะสลักให้เป็นรูปซี่กงล้อเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.41 เมตร ตรงแกนกลางกว้าง 31 เซนติเมตร ตอนล่างของธรรมจักรมีลายสลักเป็นรูปหัวสิงห์ ซึ่งลายเช่นนี้อาจได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะศรีวิชัย

ภาพวิหาร
พระอิศการแจ้ง ญาณวฑฺฒโน

หลวงพ่อแจ้ง เป็นอดีตเจ้าอาวาสวัดธรรมจักรเสมาราม ประมาณ ปี พ.ศ. 2470 - 2497 เป็นพระที่ประชาชนให้ความเคารพศรัทธาอย่างยิ่ง

ต้นสาละ เป็นต้นไม้ที่สำคัญในพุทธประวัติ คือเป็นที่ประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ-ราชกุมาร (พระพุทธเจ้า) ได้ต้นพันธุ์มาจากสถานที่ประสูติพระพุทธเจ้า ในประเทศอินเดียปลูกเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2514

ต้นสาละ